

Arrest

nr. 93 385 van 13 december 2012
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn, op 11 juni 2012 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 11 mei 2012.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij.

Gelet op de beschikking van 9 augustus 2012 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 20 september 2012.

Gelet op het arrest nr. 89 646 van 12 oktober 2012 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waarbij de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op de terechtzitting van 22 november 2012.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken W. MULS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat K. MICHOLT loco advocaat S. MICHOLT en van attaché K. ALLYNS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

De bestreden beslissing luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u soenniet, afkomstig van Samarra (provincie Salah al-Din, Centraal-Irak) en heeft u de Iraakse nationaliteit. Op 14 juli 1988 voltooide u de drie jaar durende opleiding Politie- en Veiligheidswetenschappen aan de Academie. Hoewel u voor 1988 al aangesloten was bij de Baathpartij, zou u van dan af een carrière uitbouwen binnen het Baath-regime, meer bepaald als officier

binnen het Directoraat voor Veiligheid (Mudiriyat al-Amn). U zou opklimmen tot de rang van 'adu firqa' in 2001.

Na een stage van 10 maanden in Bagdad werd u in het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Missan aangesteld op de afdeling 'Opvolging en Geheime Registers'. U zou er optreden als verbindingspersoon tussen de onderzoeksofficieren enerzijds en de medewerkers van de gouverneur anderzijds. Uw taak bestond eruit de veiligheidsdossiers van de onderzoeksofficieren over te maken aan de gouverneur.

Van begin augustus 1990 tot omstreeks begin april 1993 werd u overgeplaatst naar het Veiligheidsdirectoraat in Bagdad op de afdeling Politieke Zaken, waar u zich als inlichtingsofficier bezighield met mensen die zich gedistantieerd hadden van het Baath-regime.

Van begin april 1993 tot 15 juni 1996 werd u getransfereerd naar het Veiligheidsdirectoraat van de Provincie Kerbala, afdeling 'Etnische Groepen, Overlopers en Collaborateurs met Iran', opnieuw als inlichtingsofficier.

In juli 1996 werd u overgeplaatst naar het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Salah al-Din, waar u eerst 4 maanden als veiligheidsofficier bij Shubah Khamisa gewerkt zou hebben. Het daaropvolgende jaar werd u achtereenvolgens ingeschakeld als veiligheidsofficier in de districten Badiji en Balad. Als veiligheids- of inlichtingsofficier bestond uw taak eruit informatie te vergaren over 'verdachte elementen' in de regio waarover u bevoegd was. Voor dit opzet moest u informanten rekruteren, zowel buiten als –indien mogelijk– binnen de familiekring van de verdachten.

Omstreeks 1998 wenste u een periode afstand te nemen van 'Politieke Zaken', omdat u zag dat het einde van het regime naderde en u van mening was dat bepaalde kringen binnen het regime slechte adviezen aan de leiding verleenden. Om die reden begon u een opleiding Algemene Mechanica van 2 jaar, waarna u een meer administratieve functie waar zou nemen binnen het Veiligheidsdirectoraat van Bagdad.

Begin 2000 kreeg u een directeursfunctie binnen het Veiligheidsdirectoraat, meer bepaald op de Administratie, onderafdeling Voertuigen, met bevoegdheid voor de 'Provincies'.

In 2002 bleef u binnen de afdeling Administratie, maar veranderde u naar de onderafdeling 'Geheime Registers' in Bagdad al-Karkh. Op dat moment had u de militaire rang van 'muqadem' bereikt.

Na de val van het Baathregime van Saddam Hussein in 2003 vonden er aanslagen plaats tegen oud-Baathisten. Op 10 november 2005 werd uw broer, militaire rang 'muqadem rukn' bij de Speciale Eenheden van de Presidentiële Garde tijdens het voormalige regime, aan zijn voordeur geëxecuteerd door sjiiitische milities.

Op 5 januari 2006 werd uw zoon (O.) voor zijn school ontvoerd door onbekenden in ruil voor losgeld. Twee weken later en na betaling van 10.000 dollar lieten de ontvoerders (O.) terug vrij.

Uw situatie bleef echter instabiel, vooral toen na de explosie van de tombe van imam Ali Hadi in Samarra, op 22 februari 2006, een golf van liquidaties begon gericht tegen voormalige veiligheidsagenten en ook leden van de firqa. Op 26 maart 2006 werd u op weg naar de winkel in uw wagen achtervolgd door een andere wagen met onbekende, gewapende mannen. In de achtervolging werd uw wagen beschoten met een kalasjnikov, waardoor u geraakt werd in de rechterschouder. U zou hen weten af te schudden en zocht hulp bij een vriend in de buurt. Hij belde uw broer (S.), een radioloog in het algemeen ziekenhuis van Samarra, die u naar het ziekenhuis bracht. U onderging een operatie en zou vervolgens nog een week in het ziekenhuis verblijven. Van daar zou u nadien rechtstreeks naar uw zus (K.) in de stad Daur gaan, waar uw vrouw en kinderen u nog diezelfde dag vervoegden. Gedurende de twee maanden die u daar verbleef, zou u paspoorten in orde brengen om Irak te verlaten.

Op 19 juni 2006 zou u samen met uw vrouw en uw kinderen Irak definitief verlaten. U ging in Syrië, in de stad Sahnaya wonen waar u van juli 2007 tot begin 2010 werkzaam geweest zou zijn in de bouwsector.

In Syrië zou u geen problemen gekend hebben tot op 2 februari 2012. Die dag was u bij een Syrische vriend, (A.So.), een voetbalmatch gaan kijken toen plots de Syrische Inlichtingendienst binnenviel. (A.So.) werd gearresteerd op verdenking van het organiseren van betogingen tegen het regime en ook u werd gedurende anderhalf uur ondervraagd. U zou uw ondervrager spontaan verteld hebben een contactpersoon te hebben binnen de Syrische Inlichtingendienst, (A.J.), waarop deze door uw ondervrager telefonisch gecontacteerd werd ter bevestiging. Na ongeveer anderhalf uur liet de Syrische Inlichtingendienst u gaan, nadat u beloofd had voor hen informatie te vergaren over de betogers en betogingen tegen het regime.

Om die reden besliste u ook Syrië te ontvluchten. Op 7 februari 2012 ging u met uw vrouw en drie jongste kinderen naar de stad Kamishli, waar u ongeveer een maand bij een bevriende Koerd zijn vader verbleef. U zou Syrië samen te voet verlaten hebben en aan de overkant van de grens in Turkije stond een andere Koerd jullie met een minibusje op te wachten. Ongeveer vijf dagen later, op 13 maart

2012 zouden jullie op illegale wijze van Turkije naar België reizen, waar u op 19 maart 2012 toekwam. U vroeg hier samen met uw vrouw diezelfde dag nog asiel aan.

U vreest bij een eventuele terugkeer naar Irak te worden vervolgd omwille van uw vroegere betrokkenheid bij het Baathregime van Saddam Hussein, meer bepaald bij de toenmalige Veiligheidsdienst.

Ter staving van uw asielrelaas legt u de volgende documenten neer: Uw nationaliteitsbewijs; de nationaliteitsbewijzen van uw vrouw en kinderen; uw identiteitskaart; de identiteitskaarten van uw vrouw en kinderen; uw huwelijksakte; een boekje van uw burgerlijke stand; uw woonstkaart; uw bijzonder rijbewijs voor officieren tijdens het Baathregime; uw officierenkaart van tijdens het Baathregime; uw militaire boekje; 2 medailles; een attest van UNHCR in Syrië.

B. Motivering

Niettegenstaande het bestaan in uw hoofde van een terechte vrees voor vervolging dient in het kader van onderzoek van uw asielmotieven te worden nagegaan of u niet valt onder de in artikel 1, paragraaf F(a) van de Vluchtelingenconventie vermelde uitsluitingsgrond. Deze houdt in dat een uitsluiting van bescherming dient te worden overwogen voor 'personen ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat zij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid hebben begaan', zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen. Vooral de notie 'misdrijven tegen de menselijkheid' werd reeds herhaaldelijk in verdragen omschreven, ondermeer in de oprichtingsverdragen van de verschillende internationale 'ad hoc' tribunalen (na WOII, Rwanda, ex-Joegoslavië), alsook in artikel 7 van het Statuut inzake het Internationale Strafhof (aangenomen te Rome op 17/07/1998). Marteling werd stevast weerhouden als misdrijf tegen de menselijkheid: "het opzettelijk veroorzaken van ernstige pijn of ernstig lijden, hetzij lichamelijk, hetzij geestelijk, bij een persoon die zich in gevangenschap of in de macht bevindt van degene die beschuldigd wordt, met dien verstande dat onder marteling niet wordt verstaan pijn of lijden dat louter het gevolg is van, inherent is aan of samenhangt met rechtmatige sancties" (Statuut inzake het Internationale Strafhof aangenomen te Rome op 17/07/1998, artikel 7, paragraaf 2(e)).

In casu is uw betrokkenheid bij de Baathpartij geloofwaardig. Uw verklaringen dienaangaande zijn gedetailleerd en omstandig, alsook geeft u blijk van een goede kennis van haar aard en doelstellingen en legt u documenten en medailles voor. Tijdens uw gehoor op het Commissariaat-generaal beschreef u uitvoerig uw activiteiten en uw taken voor de Baathpartij. Zo zou u al na afronding van uw middelbare studies de rang van 'nasir mutaqaddim' (gevorderd aanhanger) gehad hebben en na uw voortgezette opleiding reeds 'adu amil' (actief lid). In 2001 zou u promoveren tot 'adu firqa' in het kader van een vernieuwingsproces waarbij de oude generatie vervangen werd door jonge mensen (gehoorverslag CGVS 14). Uw hele loopbaan vanaf de afronding van uw studies tot aan de Val van het regime van Saddam Hussein heeft u uitgebouwd binnen de diensten van het Baathregime, meer bepaald het Veiligheidsdirectoraat (gehoorverslag CGVS 6-7). Uit uw verklaringen blijkt dat u gestart zou zijn als opvolgings- en informatieofficier op het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Missan. In die hoedanigheid had u van 1988 tot 1990 inzage in de veiligheidsdossiers over 'elementen of personen die tegen het regime waren, die wij beschouwden als collaborateurs onder meer van het Iraanse regime' (gehoorverslag CGVS 7). Als informatieofficier op de afdeling Geheime Registers, 'een informatiebureau met de dossiers van opposanten, geëxecuteerden, gevluchte personen, saboteurs, veroordeelden, ... ieder die tegen het regime was, had daar een dossier', had u eveneens inzage in de volledige veiligheidsdossiers (gehoorverslag CGVS 8). Van 1990 tot 1993 zou u dan zelf als inlichting- of veiligheidsofficier dergelijke veiligheidsdossiers opstellen binnen het Directoraat van Politieke Zaken in Bagdad over mensen die zich 'afgescheurd of gedistantieerd hadden' van de Partij (gehoorverslag CGVS 9). In 1992 zou u zelfs een medaille krijgen voor uw rol in de arrestatie door het leger van 'heel veel ongewenste elementen en personen die naar aanleiding van de Iraakse invasie in Koeweit in de opstandige zuidelijke provincie terechtgekomen waren' (gehoorverslag CGVS 23). Van 1993 tot 1998 vervulde u exact dezelfde functie achtereenvolgens in de provincie Kerbala op de afdeling 'Etnische groepen, overlopers en collaborateurs met Iran' (gehoorverslag CGVS 9-10) tot 1996 en vervolgens in de provincie Salah al-Din tot 1998 waar u werd ingezet in de zogenaamd 'hevige regio's' (gehoorverslag CGVS 12). In uw 15-jarige carrière bouwde u dan ook een uitgebreid netwerk van geheime informanten uit die 'u als officier toebehoorden en die u moest sturen' (gehoorverslag CGVS 26). Het was uw taak deze geheime informanten persoonlijk te rekruteren, hetgeen betekende dat u ook zelf uitkoos wie hiervoor in aanmerking kwam. Hierover verklaarde u dat u op basis van het dossier van de geviseerde persoon 'gewoon een persoon ging uitkiezen die voor mij het meest kwetsbaar is', 'dan bestudeer ik ook zijn persoonlijke situatie, zijn seksuele geaardheid, of hij een relatie heeft ofzo, wat ik kan gebruiken tegen hem, dat hij zich bij mij moet neerleggen' (gehoorverslag CGVS 25). In 2001, het

jaar dat u tot 'adu firqa' promoveerde, schakelde u over naar de administratieve afdeling, weliswaar in een directeursfunctie (gehoorverslag CGVS 12).

Volgens uw verklaringen was u zelf nooit rechtstreeks betrokken bij de in artikel 1, paragraaf F(a) van de Vluchtelingenconventie beschreven misdrijven. Echter, de uitsluitingsclausule betreft niet enkel directe daders van dergelijke misdrijven maar ook medeplichtigen, voor zover deze hebben gehandeld met kennis van de praktijken en geen enkele omstandigheid hen van hun individuele verantwoordelijkheid vrijstelt. Medeplichtigheid (cfr. Art. 25 §3 Statuut van Rome van 17 juli 1998) houdt in dat een artikel 1F-misdrijf werd gepleegd –eventueel door iemand anders–, dat de persoon in kwestie die hierbij een materiële bijdrage heeft geleverd, met een onmiddellijk effect op het misdrijf en dat hij de bedoeling had dat het misdrijf gepleegd werd. Uit alles blijkt dat dit bij u het geval was.

Volgens uw verklaringen zou uw taak zich beperkt hebben tot het verzamelen van bewijsmateriaal (schriftelijke en/of audiovisuele bewijzen) tegen verdachte personen door middel van infiltranten die u hiervoor in het bezit stelde van al het nodige opnamemateriaal. De verzamelde informatie diende u over te maken aan het Directoraat van Onderzoek en Verhoor, waarna uw werk stopte (gehoorverslag CGVS 9 en 23-24 en 26). Uit uw verklaringen blijkt evenwel dat u het Commissariaat niet in staat stelt een duidelijk zicht te krijgen op uw kennis over het reilen en zeilen binnen de veiligheidsdienst waarbinnen u nochtans gedurende 15 jaar uw carrière uitgebouwd heeft. Een opmerkelijk voorbeeld ter illustratie hiervan is uw aanvankelijke en meermaals herhaalde verklaring niet op de hoogte te zijn van het verdere lot van verdachten die op basis van de door u opgestelde veiligheidsdossiers gearresteerd werden. Gepeild naar de meer algemene behandeling van arrestanten door het Iraakse veiligheidsapparaat zou u aanvankelijk ook hier ontwijkend antwoorden: u zou daarover 'geen duidelijke informatie hebben, omdat het uw werk niet was om mensen te arresteren en te verhoren'. U zou u er wel van uitgaan dat (vermeende) collaborateurs 'in verhouding daarvan behandeld' werden. Op de vraag over welke soort behandeling u het dan heeft, zou u eerst opnieuw ontwijkend antwoorden en vervolgens verklaren dat u 'denkt dat de rechten van arrestanten niet gerespecteerd werden'. U zou zich echter meteen indekken en uw eigen rol minimaliseren door dit 'niet met zekerheid' te kunnen zeggen, omdat u 'zelf niks gezien en ook zoiets niet meegedaan' heeft. Opnieuw gevraagd wat u met een 'slechte behandeling' bedoelt, zou u verklaren 'van officieren gehoord te hebben' dat vermeende collaborators tegen wie men onvoldoende bewijsmateriaal had 'soms onder druk gezet werden'. U zou echter geen verdere informatie kunnen geven over de manier waarop zij 'onder druk gezet werden', wederom omdat het 'niet tot uw bevoegdheden behoorde' (gehoorverslag CGVS 27-28). Uit uw verklaringen blijkt bijgevolg dat u wel degelijk op de hoogte was van mogelijke schendingen van de mensenrechten van personen in detentie en ontkracht u tevens uw eerdere verklaringen niet op de hoogte geweest te zijn van het lot van de personen die op basis van het door u samengesteld dossier gearresteerd werden.

In dit verband kan bovendien verwezen worden naar informatie waarover het CGVS beschikt en waaruit blijkt dat van een Iraakse burger verondersteld kan worden dat hij, op het moment dat hij besloot toe te treden tot één van de veiligheids- of inlichtingendiensten, in kennis was van deze diensten. Hun misdaden werden immers ter afschrikking vaak getoond aan het Iraakse volk. In uw specifieke geval dient dan ook vastgesteld te worden dat het niet aannemelijk is dat u amper kennis van zake zou hebben, temeer gezien uw hoge graad als 'adu firqa' binnen een veiligheidsdienst van de Baath partij alsook de vaststelling dat u doorheen uw carrière van maar liefst 15 jaar verschillende afdelingen binnen deze veiligheidsdienst doorlopen heeft om uiteindelijk een leidinggevende (directeurs-)functie te vervullen. Tijdens uw loopbaan zou u bovendien op verschillende momenten inzage hebben gehad in de veiligheidsdossiers van verdachten en veroordeelden op de dienst 'Geheime Registers' (gehoorverslag CGVS 8 en 13). Tot slot geeft u op indirecte wijze aan wel degelijk op de hoogte te zijn geweest van de impact dat verdenking van collaboratie op een Iraaks burger had. Zo maakte u van een dergelijk 'argument' immers gebruik om burgers –indien nodig– het zwijgen op te leggen. Volgens uw verklaringen betrof het een zeer overtuigend argument (gehoorverslag CGVS 26). Het is daarenboven opmerkelijk dat u van een dergelijk middel gebruik maakte, terwijl u op dat moment wist dat vermeende collaborators mogelijk het risico liepen op een slechte behandeling. U blijkt een dergelijke gang van zaken echter als normaal te beschouwen, aangezien 'overall in de wereld veiligheidsapparaten heel streng zijn' (gehoorverslag CGVS 28).

Het Baathregime, met Saddam Hussein aan het hoofd ervan, staat erom bekend dat het zich schuldig heeft gemaakt aan systematische en grootschalige misdrijven tegen de menselijkheid en tal van mensenrechtenschendingen. Uit informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt en waarvan een kopie is toegevoegd aan het administratieve dossier, blijkt dat de Iraakse veiligheidsdiensten een veelvoud van terreurmiddelen gebruikten, waaronder verkrachting, marteling en executie. Deze diensten zouden volgens dezelfde informatie op systematische wijze geweld, waaronder marteling, hebben toegepast. Op basis van uw verklaringen en rekening houdend met de beschikbare informatie over deze veiligheidsdiensten, moet geconcludeerd worden dat er ernstige aanwijzingen zijn

dat u bewust hebt deelgenomen aan of medeverantwoordelijk bent voor misdrijven tegen de menselijkheid zoals bepaald in artikel 7 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafgerechtshof van 17 juli 1998.

Het is in dit verband nog van belang erop te wijzen dat uit uw verklaringen blijkt dat u uit vrije wil en vanuit opportunistische overwegingen besloot zich aan te sluiten bij de Baathpartij. Zo zou u zich van bij uw toetreden tot de Baath partij een loyaal en ondernemend lid betonen, onder meer door al sinds 1979 sportevenementen te organiseren om op actieve wijze nieuwe partijaanhangers te ronselen onder medestudenten. Bij het afronden van uw voortgezette opleiding promoveerde u dan ook tot 'adu amil' of actief lid binnen de partij (gehoorverslag CGVS 14). Tijdens uw professionele loopbaan binnen het Baathregime werd u regelmatig naar andere locaties gestuurd, volgens uw verklaringen onder meer omdat men u als ervaren officier graag inzette in problematische gebieden, met name gebieden waar zich veel tegenstanders van het regime ophielden (gehoorverslag CGVS 12). Uw loyaliteit ten aanzien van en gebruik van de toen gangbare methoden om de veiligheid te garanderen blijkt bijvoorbeeld uit de medailles die u in 1992 en 1996 kreeg omwille van bewezen diensten (gehoorverslag CGVS 23-24). Uw vrijwillige deelname aan het regime blijkt nog maar eens uit de vaststelling dat u zelfs op het moment dat u begon in te zien 'dat het regime steeds korter werd' en u het niet eens was met bepaalde beslissingen op diplomatiek niveau (gehoorverslag CGVS 12), u in 2001 toch de promotie tot 'adu firqa' en tevens directeur van een dienst zou aanvaarden en dit gebleven zijn tot aan de Val van het regime van Saddam Hussein in april 2003.

Uit uw verklaringen kan niet worden afgeleid dat u niet akkoord was met bovenvermelde praktijken en u gedurende uw lange carrière zou hebben getracht aan deze verantwoordelijkheden te ontkomen. U blijft daarentegen achter uw werkzaamheden voor het Baathregime staan, aangezien het 'verdachte elementen' betrof die u diende 'op te volgen', en die volgens de (toenmalige) wetgeving bestraft dienden te worden (gehoorverslag CGVS 27). Hoewel u verklaart het niet uit eerste hand te weten, bleek u schending van de mensenrechten tijdens de volledige procedure echter niet uit te sluiten.

Om al deze redenen dient u te worden uitgesloten van bescherming onder de Vluchtelingenconventie in de zin van artikel 1 paragraaf F(a) van de Conventie van Genève van 28 juli 1951, dewelke bepaalt dat de bepalingen van het Verdrag van Genève niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij misdaden tegen de menselijkheid heeft begaan. Om dezelfde redenen kan u ook het statuut van subsidiaire bescherming niet worden toegekend ingevolge artikel 55/4 van de voormelde wet van 15 december 1980.

Niettegenstaande u dient te worden uitgesloten van bescherming onder de Vluchtelingenconventie en van de subsidiaire beschermingsstatus meent de Commissaris-generaal evenwel dat het in de huidige omstandigheden niet aangewezen is dat u gedwongen zou worden teruggeleid naar uw land van herkomst, en waar volgens uw verklaring uw leven, uw fysieke integriteit of uw vrijheid in gevaar zouden verkeren.

De door u voorgelegde documenten kunnen uw asielrelaas ondersteunen, maar zijn niet in staat bovenstaande appreciatie in positieve zin om te buigen. Uw asielrelaas werd hier immers niet in twijfel getrokken.

C. Conclusie

Steunend op artikel 57/6, eerste lid, 5° van de Vreemdelingenwet meen ik dat u uitgesloten dient te worden van bescherming."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1.1. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van artikel 1, A, (2) en 1, F van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, artikel 48/3, 55/2 en 69 van de voormelde wet van 15 december 1980 (vreemdelingenwet), de materiële motiveringsplicht en het proportionaliteitsbeginsel.

Hij stelt, onder verwijzing naar het gehoorverslag van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) duidelijk te zijn geweest over zijn specifieke taken en benadrukt dat hij enkel verantwoordelijk was voor het verzamelen van informatie. Verzoeker betoogt dat hij zich niet bewust was van de feiten die zich onder het regime van Saddam afspeelden al geeft hij wel toe dat hij een vermoeden had. Hij handelde uit vaderlandsliefde. Verzoeker verwijst naar en citeert uit informatie van UNHCR, stelt dat zijn functie binnen de Baath-partij minimaal was en benadrukt dat hij bovendien koos voor een administratieve functie toen hij beseftte dat het regime fouten had gemaakt. Hij maakte zich nooit schuldig aan handelingen zoals beschreven in artikel 1, F. Verzoeker noch andere leden van zijn rang werden sedert de val van het regime van Saddam Hoessein ooit verdacht, vervolgd of in verdenking gesteld voor dergelijke misdaden. Verweerder geeft geen concrete bewijzen dat hij zich

schuldig maakte aan misdrijven tegen de menselijkheid. In de betreden beslissing wordt geconcludeerd dat er *“ernstige aanwijzingen zijn”* dat hij bewust hieraan deelnam en oordeelt verweerder, zonder enig begin van bewijs voor te leggen, dat het niet anders kan dan dat hij zich hieraan medeschuldig maakte.

Daar de uitsluitingsgronden restrictief moeten worden geïnterpreteerd, kan de conclusie van verweerder de toepassing van artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag en artikel 55/2 van de vreemdelingenwet niet rechtvaardigen. Dit leidt tevens tot de schending van artikel 1, A, (2) van het Vluchtelingenverdrag en artikel 48/3 van de vreemdelingenwet. Verweerder motiveert niet voldoende en de gevolgen van de beslissing schenden het proportionaliteitsbeginsel.

2.1.2. Verzoeker voert in een tweede middel de schending aan van artikel 48/4 en 69 van de vreemdelingenwet, de materiële motiveringsplicht en het proportionaliteitsbeginsel.

Indien de Raad van oordeel is dat hij valt onder de uitsluitingsgronden, *“dan dient aan verzoeker toch nog de subsidiaire beschermingsstatus te worden toegekend”*. Hij citeert uit informatie van UNHCR en voert aan dat hierin wordt bepaald dat een uitgesloten persoon nog steeds kan beschermd worden tegen een terugkeer naar zijn land omwille van verschillende internationale instrumenten.

Verzoeker verwijst naar de bepalingen van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004, zoals omgezet in artikel 48/4 van de vreemdelingenwet, betoogt dat verweerder hiernaar geen onderzoek deed en stelt dat aldus artikel 48/4 van de vreemdelingenwet is geschonden. Verweerder motiveert niet inzake artikel 48/4 en de gevolgen van de beslissing schenden het proportionaliteitsbeginsel.

Verzoeker benadrukt dat zijn identiteit en herkomst van Samarra en Bagdad in Irak niet worden betwist en geeft een uiteenzetting inzake de veiligheidssituatie in Bagdad.

2.2.1. De twee door verzoeker aangevoerde middelen worden, omwille van hun onderlinge verwevenheid, samen behandeld.

2.2.2. Verzoeker kan zich niet dienstig beroepen op de schending van artikel 69 van de vreemdelingenwet aangezien dit artikel met ingang van 1 december 2006 werd opgeheven bij wet van 15 september 2006.

2.2.3. Het proportionaliteitsbeginsel, dat een vorm uitmaakt van het redelijkheidsbeginsel, is in onderhavige procedure niet aan de orde. Het komt de commissaris-generaal enkel toe na te gaan of een vreemdeling voldoet aan de voorwaarden bepaald bij artikel 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet teneinde hem of haar al dan niet de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Een beoordeling van de belangen van de vreemdeling of een afweging van deze belangen jegens de belangen van het onthaalland ressorteert derhalve niet onder voormelde zeer specifieke declaratieve bevoegdheid van de commissaris-generaal.

2.2.4. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden.

2.2.5. De bewijslast inzake de gegrondheid van een asielaanvraag rust in beginsel op de asielzoeker zelf. Zoals iedere burger die om een erkenning vraagt, moet ook hij aantonen dat zijn aanvraag gerechtvaardigd is. Hij moet een poging ondernemen om het relaas te staven en hij moet de waarheid vertellen (RvS 4 oktober 2006, nr. 163.124; UNHCR, *Handbook and Guidelines on procedures and criteria for determining refugee status*, reissued Geneva, december 2011, nr. 205). De verklaringen van de kandidaat-vluchteling kunnen een voldoende bewijs zijn van zijn hoedanigheid van vluchteling op voorwaarde dat ze plausibel, geloofwaardig en eerlijk zijn (J. HATHAWAY, *The Law of Refugee Status*, Butterworths, Toronto-Vancouver, 1991, 84). Zij mogen niet in strijd zijn met algemeen bekende feiten. In het relaas mogen geen hiaten, vaagheden, ongerijmde wendingen en tegenstrijdigheden op het niveau van de relevante bijzonderheden voorkomen. Het voordeel van de twijfel kan slechts worden toegestaan als alle elementen werden onderzocht en men overtuigd is van de geloofwaardigheid van de afgelegde verklaringen (UNHCR, a.w., nr. 204). De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet niet bewijzen dat de feiten onwaar zouden zijn en het is niet de taak van de Raad zelf de lacunes in de bewijsvoering van de vreemdeling op te vullen. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige

schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet gaan om die elementen die een toekenning van bescherming kunnen rechtvaardigen.

Verzoekers voorgehouden carrière binnen het Baath-regime, meer bepaald zijn profiel als officier binnen het Veiligheidsdirectoraat, wordt niet in twijfel getrokken. Dit voorgehouden profiel is geloofwaardig daar verzoeker dienaangaande omstandige, coherente en gedetailleerde verklaringen aflegde en de nodige bewijsstukken voorlegt. Verzoeker maakt tevens geloofwaardig dat hij sedert 2001 de rang van 'oudou firqa' had binnen de voormalige Baath-partij.

Rekening houdend met de informatie in het dossier (rechtsplegingsdossier, stukken 1 en 9), worden verzoeker en de commissaris-generaal bijgevolg door de Raad bijgetreden waar deze stellen dat in hoofde van verzoeker, omwille van diens activiteiten, functie en rang binnen de Baath-partij ten tijde van het voormalige regime, een gegronde vrees voor vervolging bestaat in de zin van artikel 1, A, (2) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, zoals bepaald in artikel 48/3 van de vreemdelingenwet.

2.2.6. Te dezen is het echter aangewezen na te gaan of verzoeker, gezien zijn betrokkenheid bij en specifieke rol ten tijde van het Baath-regime van Saddam Hoessein, niet valt onder de toepassing van artikel 55/2 van de vreemdelingenwet *juncto* artikel 1, F, (a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en aldus dient te worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Voormeld artikel 55/2 bepaalt dat een vreemdeling wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus als hij valt onder artikel 1, F van het Verdrag van Genève, dat aanvangt als volgt: *"The provisions of this Convention shall not apply with respect to whom there are serious reasons for considering [...]"* (eigen vertaling: *"De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen [...]"*).

Luidens voormelde artikelen wordt een vreemdeling uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij wetens en willens heeft aangezet tot of anderszins heeft deelgenomen aan de misdrijven of daden die worden genoemd in artikel 1, F van het Verdrag van Genève. Dat verzoeker zich nooit in persoon schuldig maakte aan dergelijke misdrijven volstaat geenszins aangezien ook medeplichtigheid aan de in artikel 1, F, (a) beschreven misdrijven onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule valt.

Inzake het betoog dat verzoeker nooit werd verdacht, vervolgd of in verdenking gesteld voor handelingen zoals omschreven in artikel 1, F van het Verdrag van Genève, alsmede dat verweerder geen concrete bewijzen levert dat hij zich aan zulke handelingen heeft schuldig gemaakt of hieraan bewust heeft deelgenomen, dient te worden opgemerkt dat in het kader van onderhavige asielprocedure en teneinde hem uit te sluiten van de vluchtelingenstatus niet moet worden bewezen dat verzoeker daadwerkelijk misdrijven tegen de menselijkheid heeft gepleegd of hieraan medeplichtig is. Het volstaat overeenkomstig het voornoemde artikel 1, F dat daartoe ernstige redenen voorhanden zijn. Inzake de bewijslast moet er duidelijk en geloofwaardig bewijs voorhanden zijn. Het is niet noodzakelijk dat er een veroordeling is omwille van een strafbaar misdrijf. Evenmin dient aan de strafrechtelijke maatstaf voor bewijsvoering te worden voldaan (UNHCR, *Guidelines on international Protection: Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, 2003, nr.34).

Op basis van de verklaringen van verzoeker en rekening houdend met de informatie in het dossier aangaande de veiligheidsdienst waarvoor verzoeker ten tijde van het regime van Saddam Hoessein heeft gewerkt en de Baath-partij waarbinnen hij carrière maakte (rechtsplegingsdossier, stukken 1 en 9), dient aldus te worden nagegaan of er ernstige aanwijzingen zijn dat verzoeker bewust heeft deelgenomen aan of medeverantwoordelijk is voor misdrijven tegen de menselijkheid. Opdat er van deelneming aan zulk misdrijf sprake kan zijn, moet de vreemdeling individuele verantwoordelijkheid treffen, hetgeen inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan het misdrijf, wetende dat zijn handelen het misdrijf vergemakkelijkte (UNHCR, *ibid.*, nr.18).

Inzake de misdrijven tegen de menselijkheid kan als richtlijn worden verwezen naar de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om de draagwijdte van deze misdrijven te bepalen (UNHCR, *ibid.*, nr.10). *In casu* kan worden verwezen naar artikel 7 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 inzake het Internationaal Strafhof, dat omschrijft wat onder misdrijven tegen de menselijkheid dient te worden verstaan. Dit artikel bepaalt dat onder misdaad tegen de menselijkheid onder meer verstaan wordt: *"... (a) moord; (b) uitroeiing; (c) slavernij; (d) deportatie of gedwongen overbrenging van bevolking; (e) gevangenneming of elke andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de*

fundamentele regels van internationaal recht; (f) marteling; (g) verkrachting, seksuele slavernij, gedongen prostitutie, gedwongen zwangerschap, gedwongen sterilisatie, of elke andere vorm van seksueel geweld van vergelijkbare ernst; (h) vervolging van een identificeerbare groep of collectiviteit op politieke, raciale gronden of gronden betreffende nationaliteit, op etnische, culturele of godsdienstige gronden, of op grond van het geslacht, zoals nader omschreven is in het derde punt of op andere gronden die algemeen ontoelaatbaar worden geacht krachtens het internationale recht, in verband met in dit punt bedoelde handelingen of een misdaad waarover het Hof rechtsmacht heeft; (i) gedwongen verdwijningen; (j) apartheid; (k) andere onmenselijke handelingen van vergelijkbare aard waardoor opzettelijk ernstig lijden of ernstig lichamelijk letsel of schade aan de geestelijke of lichamelijke gezondheid wordt veroorzaakt."

Opdat er daadwerkelijk sprake kan zijn van misdrijven tegen de menselijkheid moeten krachtens voormeld artikel de handelingen deel uitmaken van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking.

Met inachtneming van voormelde bepalingen dient te worden nagegaan of er ernstige redenen voorhanden zijn om te veronderstellen dat verzoeker vrijwillig en in volle bewustzijn heeft meegewerkt aan de instandhouding van het repressieve karakter van het Baath-regime van Saddam Hoessein.

Uit het niet-betwiste feitenrelaas en zijn verklaringen, zoals terecht aangehaald in de bestreden beslissing, blijkt dat verzoeker, die reeds sedert de jaren '70 was aangesloten bij de Baath-partij, vanaf het voltooien van zijn studies in 1988 en tot aan de val van het regime van Saddam Hoessein vijftien jaar later, zijn volledige loopbaan uitbouwde en carrière maakte binnen de diensten van het Baath-regime, meer bepaald als officier binnen het Veiligheidsdirectoraat.

Verzoeker klom daarbij gestaag in rang binnen de Baathpartij. Zo had hij al na de afronding van zijn middelbare studies de rang van 'nasir mutaqqaddim' (gevoerd aanhanger), werd hij na zijn voortgezette opleiding reeds 'udu amil' (actief lid) en promoveerde hij in 2001 tot 'udu firqa'.

Verzoeker begon zijn loopbaan na een stage van tien maanden als opvolgings- en informatieofficier op het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Missan. In deze hoedanigheid functioneerde hij van 1988 tot 1990 als verbindingsofficier tussen de onderzoeksofficieren enerzijds en de medewerkers van de gouverneur anderzijds, waarbij hij inzage had in de veiligheidsdossiers van de onderzoeksofficieren over 'elementen of personen die tegen het regime waren, die wij beschouwden als collaborateurs onder meer van het Iraanse regime' en waarbij hij deze dossiers overmaakte aan de gouverneur. Tevens had hij als informatieofficier op de afdeling Geheime Registers, dat hij omschreef als 'een informatiebureau met de dossiers van opposanten, geëxecuteerden, gevluchte personen, saboteurs, veroordeelden,... iedereen die tegen het regime was, had daar een dossier', inzage in de volledige veiligheidsdossiers.

Vervolgens werd verzoeker overgeplaatst naar de afdeling politieke zaken op het Veiligheidsdirectoraat te Bagdad, alwaar hij van 1990 tot 1993 als inlichtingenofficier zelf dergelijke veiligheidsdossiers opmaakte over en zich bezighield met mensen die zich hadden afgescheurd of gedistantieerd van het Baath-regime. In 1992 zou hij daarbij zelfs een medaille krijgen voor zijn rol in de arrestatie door het leger van 'heel veel ongewenste elementen en personen die naar aanleiding van de Iraakse invasie in Koeweit in de opstandige zuidelijke provincies terechtgekomen waren'.

Van 1993 tot 1996 was verzoeker vervolgens actief, opnieuw als inlichtingenofficier, in het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Kerbala, op de afdeling 'etnische groepen, overlopers en collaborateurs met Iran'.

Nadien, van 1996 tot 1998, vervulde verzoeker de functie van veiligheids- of inlichtingenofficier in het Veiligheidsdirectoraat van de provincie Salah al-Din. In dit kader werd hij ingezet in verscheidene regio's die hijzelf omschreef als 'hevige regio's'. Zijn taak als veiligheids- of inlichtingenofficier bestond eruit informatie te vergaren over 'verdachte elementen' in de regio waarvoor hij bevoegd was en met dit opzet moest hij informanten rekruteren, zowel buiten als binnen de familiekring van verdachten.

Van 1998 tot 2000 volgde verzoeker, omdat deze een periode afstand wou nemen van 'politieke zaken' een opleiding van twee jaren, waarna hij een meer administratieve functie zou opnemen binnen het Veiligheidsdirectoraat.

Begin 2000 kreeg verzoeker aldaar vervolgens een directeursfunctie, meer bepaald op de afdeling administratie, onderafdeling voertuigen en met bevoegdheid voor de provincies.

In 2002 bleef verzoeker binnen de afdeling administratie doch veranderde hij naar de onderafdeling 'geheime registers' in Bagdad.

Verzoeker bouwde, zoals blijkt uit de verklaringen waarnaar wordt verwezen in de bestreden beslissing, gedurende zijn voormelde, langdurige carrière binnen het Veiligheidsdirectoraat en het Baath-regime, een uitgebreid netwerk van geheime informanten uit die hem 'als officier toebehoorden' en die hij 'moest sturen'. Het was zijn taak deze informanten persoonlijk uit te kiezen en te rekruteren. Hierover

verklaarde hij onder meer dat hij op basis van het dossier van de geïdентificeerde persoon gewoon iemand uitkoos die voor hem het meest kwetsbaar was, dat hij dan ook deze persoon zijn persoonlijke situatie bestudeerde en keek wat hij het beste tegen deze persoon kon gebruiken zodat deze zich diende neer te leggen bij verzoekers keuze.

Verzoekers voormelde activiteiten en functies dienen te worden gekaderd binnen het voormalige Baath-regime, met Saddam Hoessein aan het hoofd ervan. Uit de informatie van verweerder blijkt dat dit regime erom bekend stond dat het zich met behulp van zijn veiligheidsapparaat, waaronder de veiligheidsdienst waartoe verzoeker behoorde, heeft schuldig gemaakt aan systematische en grootschalige misdrijven tegen de menselijkheid en tal van mensenrechtenschendingen. De Iraakse veiligheidsdiensten gebruikten daarbij een veelheid aan terreurmiddelen, waaronder verkrachting, marteling en executie. Het is in Irak algemeen bekend dat de Iraakse veiligheidsdiensten op systematische wijze geweld en foltering toepasten en burgers spoorloos lieten verdwijnen. Uit de voormelde informatie blijkt bovendien dat de personen waarover verzoeker gedurende zijn loopbaan inlichtingen inwon en dossiers opmaakte, met name (vermeende) politieke opposanten en collaborateurs, in het kader van de wijdverbreide en systematische mensenrechtenschendingen door het voormalige Baath-regime bij uitstek werden geïdентificeerd, dat zij in het bijzonder risico liepen en dat zij slachtoffer waren van systematische en routineuze folteringen en mensenrechtenschendingen (rechtsplegingsdossier, stuk 9). Het voorgaande wordt overigens uitdrukkelijk bevestigd in de informatie die verzoeker bij het verzoekschrift voegt (rechtsplegingsdossier, stuk 1, bijlage 21, p.140-141).

Dat verzoeker zich, zoals hij laat uitschijnen in onderhavig verzoekschrift en tevens reeds bij het CGVS liet uitschijnen, niet bewust zou zijn geweest van de voormelde feiten die zich onder het regime van Saddam Hoessein voordeden of van het verdere lot van de personen ten aanzien waarvan hij informatie verzamelde, kan niet worden aangenomen. Uit de informatie zoals neergelegd door verweerder blijkt dat het geenszins aannemelijk is dat een betaald medewerker van de onderscheiden veiligheids- of inlichtingendiensten, zelfs indien het een medewerker met een lage rang betreft, onwetend was over de aard en de activiteiten van deze diensten. Deze werden immers, met het oog op het zaaien van terreur, vrij openlijk verkondigd door het regime (rechtsplegingsdossier, stuk 9). *In casu* dient dan ook te worden besloten dat het niet geloofwaardig is dat verzoeker, gelet op het feit dat hij gedurende zijn carrière van maar liefst vijftien jaren werkzaam was op verschillende afdelingen binnen het veiligheidsdirectoraat, om uiteindelijk een leidinggevende (directeurs-)functie te vervullen en waarbij hij, blijkens de in de bestreden beslissing aangehaalde verklaringen, tijdens zijn loopbaan op verschillende momenten inzage had in de veiligheidsdossiers van verdachten en veroordeelden, niet op de hoogte zou zijn geweest van de feiten die zich onder het Baath-regime afspeelden en het lot van de personen over dewelke hij informatie verzamelde. Uit verzoekers verklaringen, zoals terecht aangehaald in de bestreden beslissing, blijkt bovendien dat hij, ondanks dat hij ontwijkende verklaringen aflegde over de door het regime gepleegde wandaden en zijn eigen rol hierin trachtte te verhullen, wel degelijk op de hoogte was van mogelijke mensenrechtenschendingen ten aanzien van personen in detentie, alsmede dat hij deze gebruikte als – volgens hem zeer overtuigend – argument om burgers indien nodig het zwijgen op te leggen, en dit middels het dreigement dat zij hetzelfde lot zouden ondergaan als collaborateurs. Tekenend in dit opzicht, is verzoekers verklaring in het onderhavige verzoekschrift dat hij wel toegeeft *“dat hij een vermoeden had”* over wat er zich afspeelde (rechtsplegingsdossier, stuk 1, p.5).

Verzoeker is, zo blijkt uit zijn verklaringen zoals weergegeven in de bestreden beslissing, uit vrije wil en uit opportunistische overwegingen toegetreten tot de Baath-partij. Hij toonde zich van bij zijn toetreding tot deze partij, in de jaren zeventig, een loyaal en ondernemend lid en promoveerde, zoals reeds hoger aangegeven werd, bij het afronden van zijn voortgezette opleiding tot ‘udu amil’ of actief lid binnen de partij. Gedurende zijn loopbaan werd verzoeker binnen het Baath-regime regelmatig naar andere locaties gestuurd, volgens zijn verklaringen onder meer omdat men hem als ervaren officier graag inzette in problematische gebieden, met name die gebieden waar zich veel tegenstanders van het regime ophielden. Verzoekers loyaliteit ten aanzien van het regime, en de door dit regime en haar veiligheidsdiensten gehanteerde methoden om de veiligheid te garanderen, blijkt tevens uit het gegeven dat hij in 1992 en 1996 medailles verkreeg omwille van de door hem aan het regime bewezen diensten. Verzoekers vrijwillige deelname aan en loyaliteit ten opzichte van het regime blijkt eens te meer uit de vaststelling dat hij in 2001 de promotie tot ‘udu firqa’ aanvaarde en tevens nog tot aan de val van het regime in 2003 nog een aantal directeursfuncties uitoefende binnen het Veiligheidsdirectoraat. Uit verzoekers verklaringen, zoals weergegeven in de bestreden beslissing, kan voorts worden afgeleid dat hij achter zijn werkzaamheden voor het Baath-regime bleef en blijft staan.

Uit het voorgaande dient te worden besloten dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat verzoeker medeplichtig was aan misdrijven tegen de menselijkheid waarbij hij handelde met kennis van de praktijken en geen enkele omstandigheid hem van zijn individuele verantwoordelijkheid vrijstelt.

Het voorafgaande in acht genomen, dient verzoeker overeenkomstig voormeld artikel 55/2 van de vreemdelingenwet *juncto* artikel 1, F, (a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 te worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

2.2.7. Verzoekers betoog dat verweerder de toepasselijkheid van de subsidiaire beschermingsstatus nader had moeten onderzoeken of motiveren is niet dienstig. Uit het gestelde sub 2.2.5. blijkt immers dat hij een terechte en gegronde vrees voor vervolging koestert in de zin van artikel 1, A, (2) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, zoals bepaald in artikel 48/3 van de vreemdelingenwet, hetgeen impliceert dat *in casu* eveneens aan de voorwaarden van artikel 48/4, § 2, a) en b) van de vreemdelingenwet is voldaan.

Verzoeker gaat met het voormelde betoog en met de stelling dat aan hem, ondanks dat hij valt onder de uitsluitingsgronden, toch de subsidiaire beschermingsstatus dient te worden toegekend, echter volledig voorbij aan artikel 55/4 van de vreemdelingenwet. Gelet op het gestelde sub 2.2.6. dient verzoeker, overeenkomstig artikel 55/4, eerste lid, a) *juncto* artikel 55/4, tweede lid van de vreemdelingenwet, immers van de subsidiaire beschermingsstatus te worden uitgesloten.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Artikel 2

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertien december tweeduizend en twaalf door:

dhr. W. MULS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. K. VERHEYDEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

W. MULS